

REPUBLIKA SLOVENIJA
RAČUNSKO SODIŠČE

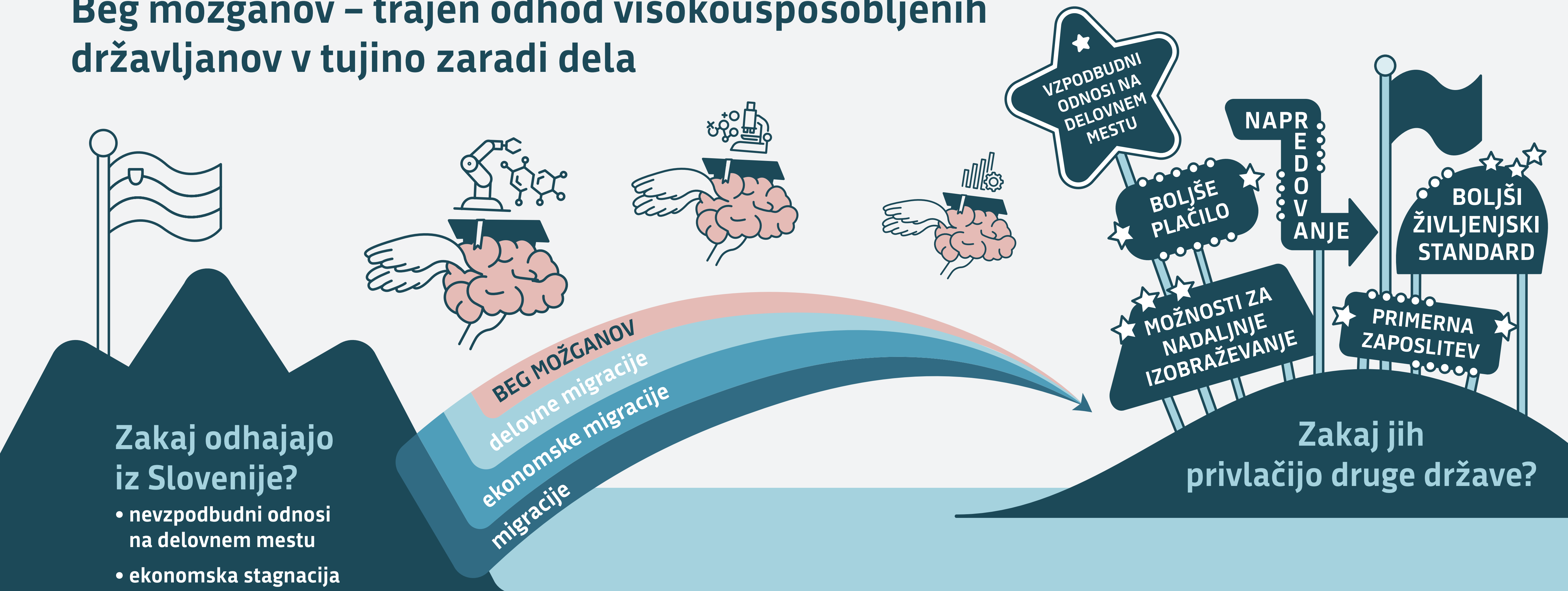
REVIZIJSKO POROČILO

Zmanjševanje tveganj za pojav bega možganov v Sloveniji

Revizija smotrnosti poslovanja
Revizijsko obdobje: 1. 1. 2010 do 31. 12. 2021

Beg možganov – trajen odhod visokousposobljenih državljanov v tujino zaradi dela

**Vlada
Republike
Slovenije**

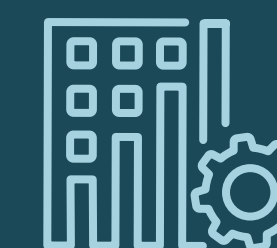
MDDSZ

Ministrstvo za delo,
družino, socialne zadeve
in enake možnosti

MIZŠ

Ministrstvo za
izobraževanje,
znanost in šport

MGRT

Ministrstvo za
gospodarski razvoj
in tehnologijo

Beg možganov iz Slovenije – pojav ali problem?

NE VEMO,
koliko visoko-
usposobljenih
državljanov Slovenija
potrebuje in na
katerih področjih.

Od leta 2013 v Sloveniji
ni več evidence vseh
prostih delovnih mest
(podatki le za javni sektor)

Ni podatkov
o zaposlitveni
strukturi v
gospodarstvu

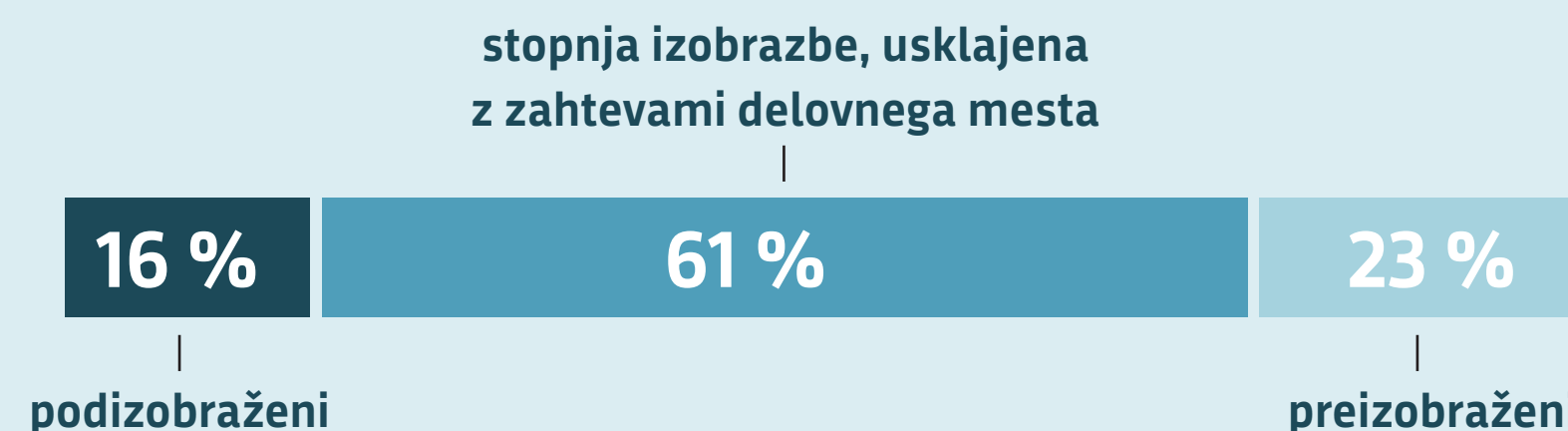
Gospodarska politika se
načrtuje brez upoštevanja
usposobljenosti državljanov
in brez načrtovanja bodočih
zaposlitvenih potreb v Sloveniji

NI JASNO,
ali pri oblikovanju
strukture in obsega
izobraževanj
Slovenija upošteva
potrebe trga dela
in razvoja.

Neujemanje izobrazbe
in spretnosti z zahtevami
delovnega mesta zaposlenih

Vir: Študija Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani, 2019.

NE VEMO,
koliko visokousposob-
ljenih državljanov se
trajno izseli iz Slovenije
zaradi izboljšanja delov-
nega okolja in možnosti
kariernega razvoja.

Sistematičnega
spremljanja ni bilo
(občasno so revidiranci
naročali le vsak svoje študije)

Število visokousposobljenih med odseljenimi

Vir: SURS.

60

milijonov USD letno.

Ocenjen strošek izobraževanja
odseljenih državljanov
v obdobju od 2013 do 2016.

V letu 2015 so bili v Sloveniji
kumulativni stroški izobraževanja
dijakov, ki so končali zgornjo drugo
stopnjo (ISCED 3), 112.847 USD,
medtem ko so bili povprečni stroški
enega leta terciarnega izobraževanja
(ISCED 4-8) 10.208 USD na študenta.

Vir: OECD, "Education at Glance 2018".

Odziv Slovenije na pojav bega možganov

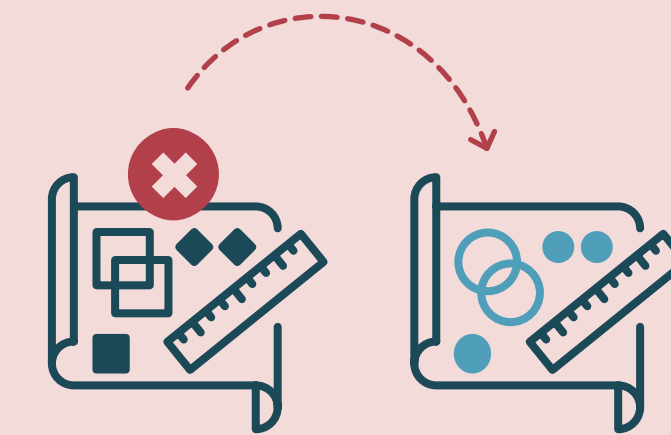
Projekt Platforma za napovedovanje kompetenc

Namen projekta:

razvoj sistema napovedovanja potreb po znanjih in **ugotavljanje vrzeli** po kompetencah

Cilj projekta:

- **nadgradnja kratkoročnega napovedovanja** kompetenc in poklicev
- **razvoj metodologije** srednjeročnega (3-5 let) in dolgoročnega (do 10 let) napovedovanja
- vzpostavitev institucionalnega **sodelovanja**

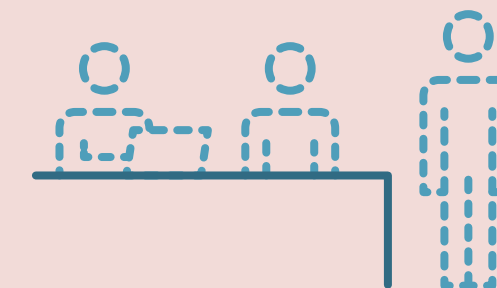
prišlo je do **sprememb ciljev in namena** projekta

neusklajen odziv MDDSZ, MIZŠ, MGRT

posvetovalno telo **ni bilo vzpostavljeno**

Strategija ekonomskih migracij 2010-2020

AKCIJSKI NAČRT je bil pripravljen

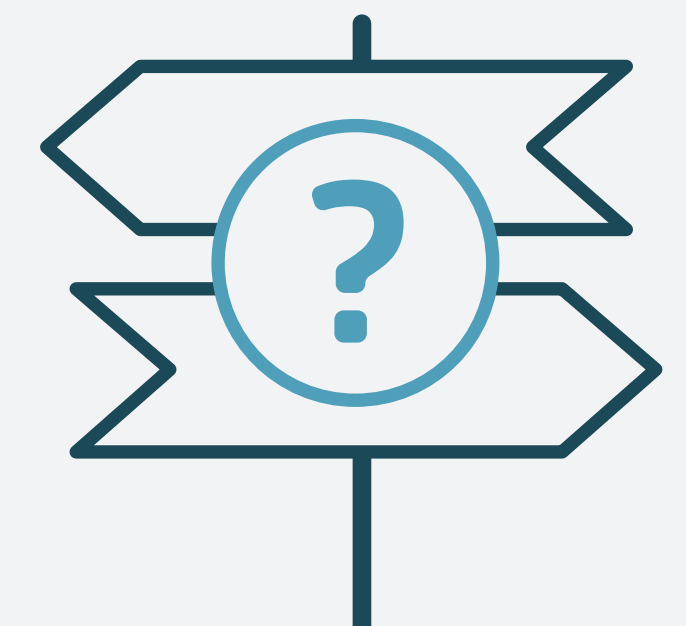
nosilci aktivnosti niso bili jasno opredeljeni

ni bil izdelan časovni načrt

sredstva niso bila načrtovana

Vzpodbujanje
kroženja
možganov

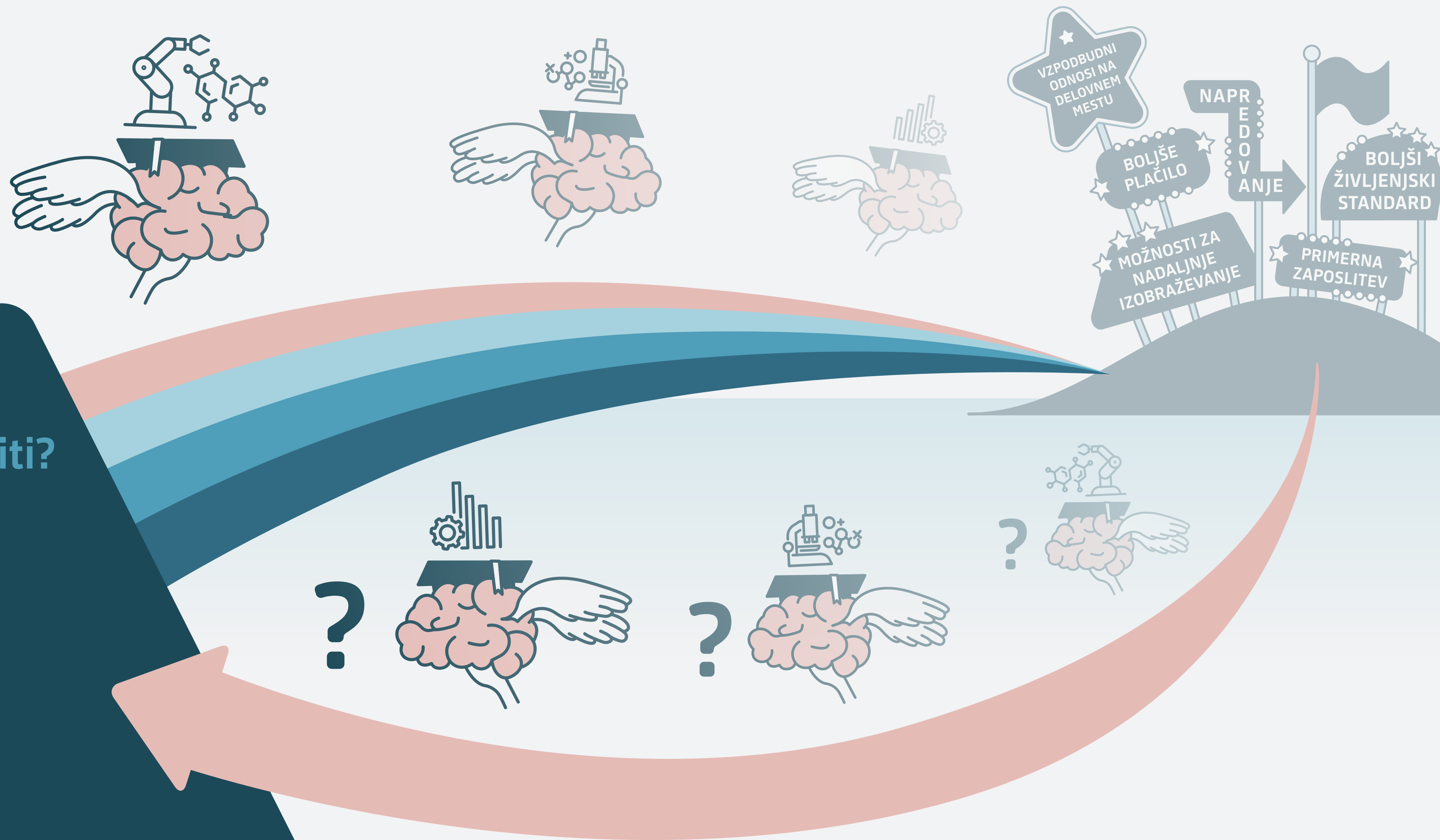
MIZŠ: Resolucija o
nacionalnem programu
visokega šolstva do 2030

RS
RS

Ali je lahko kroženje možganov
ključni pristop za ohranjanje
visokousposobljenih kadrov v Sloveniji?

Kaj bi se moralo v Sloveniji spremeniti?

- odnosi na delovnem mestu
- ekonomska rast
- možnosti za primerno zaposlitev
- nediskriminacija
- dovolj privlačnih delovnih mest

MNENJE RAČUNSKEGA SODIŠČA

Poslovanje **Vlade Republike Slovenije, Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo in Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport** pri izvajanju aktivnosti, usmerjenih v zmanjševanje tveganj za pojav bega možganov v Republiki Sloveniji, je bilo **delno učinkovito.**

PRIPOROČILA RAČUNSKEGA SODIŠČA

Vzpostaviti **zbiranje podatkov** za spremljanje pojava bega možganov.

Vzpostaviti **celovit sistem** spremljanja pojava bega možganov.

Začrtano politiko ekonomskih migracij v delu, ki se nanaša na pojav bega možganov, **uskladiti** s strateško-razvojnimi dokumenti.